

Wychodzi **codziennie** o god. 11 rano,
z wyjątkiem dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

w Krakowie rocznie zhr. 9, kwart.
zhr 2 c. 25, miesięcznie 80 c.

Pocztą w Austrii rocznie zhr. 12,
kwart. zhr. 3, miesięcznie zhr. 1 c. 15,
w Niemczech rocz. 24 mr., kwart. 6 mr.

KRONIKA

Numer pojedynczy cent. 5.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą
po c. 5 od wiersza (petit).

Nadesłane (na 3ej stronie) po c. 10 od
wiersza.

Prenumeratę i Ogłoszenia
przyjmuje Administracja „Kroniki“
przy ul. Sławkowskiej Nr. 262.

Dzisiaj Bonawentury dr.

Jutro Henryka ces.

Redakcja otwarta codziennie z wyjątkiem
świąt od godz. 11 — 1 i od 3 — 5 popoł.

Wschód słońca o godz. 4. m. 8.

Zachód o godzinie 8 m. 3.

Kraków 13 Lipca.

— Długo spokojnie patrzyliśmy na systematyczne wyci-
nianie najpiękniejszych lip i kasztanów na plantacjach, z któ-
rych i w tym roku nie małą liczbę wycięto — nie mówiąc
już nic o zeszcpanych drzewach, przez obcięcie im naj-
piękniejszych konarów, a przeto zamienienie rozłożystych
drzew na niekształtne wiechy — ale zupełnie nie rozu-
miemy takiej gospodarki, żeby wśród lata, bo dnia 13
lipca, kiedy drzewo najwięcej w soki obfituje, będąc ob-
ciążone owocem, obcinano najgrubsze konary kasztanom,
chyba na to, aby prędkiej drzewo uschło, aby potem ła-
twiej można usprawiedliwić i wylewać łzy nad tēm, że
gaz drzewa na plantacjach psuje.

Już po złożeniu tych słów dowiadujemy się, że
dla tego drzewa obcinają, aby zdala można widzieć cały
pomnik Straszewskiego, któryto pomnik ma potomności
być świadkiem, że w tēm miejscu były plantacje, lecz
nielitościwie toporem zniszczone zostały; drugie zaś
z drzew dlatego mają obcinane konary, że zasłaniają
światło posadzonym karłowatym roślinkom, z których
ani cienia, ani zapachu, chyba na to tylko posadzone,
aby powiększyć rubrykę rozchodu, która nosi tytuł „upię-
kszenie miasta“. Niema co mówić, gospodarstwo u nas,
jak nigdzie takowego nie zobaczy! Czy i tą razą przy-
jęte będzie ze strony miasta milczeniem?!

— Od przedwczoraj zabroniono przenosić przez
rogatkę podgóorską do miasta borówki i inne jagody leśne,
z powodu, iż okazało się kilka wypadków wściekłości
u ludzi po spożyciu takowych; prawdopodobnie pozostać
na nich musiały ślady wściekłego psa, uganiającego się

po okolicznych lasach tamże. Chwalebna ta ostrożność
dotyczących władz zasługuje na uznanie.

+ Nr. 138 „Djabła“ ukaże się dzisiaj na widowni
publicznej po dłuższych rekolekcjach; dowiadujemy się, iż
następny numer „Djabła“ wyjdzie dnia 1 sierpnia r. b.
już pod nową Redakcją, która go wydawać będzie regu-
larnie dwa razy w miesiącu, w zmienionym formacie i z ca-
łą starannością; pomimo zwiększonego nakładu, dotychcza-
sowa prenumerata podwyższoną nie zostanie. O ile wiemy,
nowa Redakcja pozyskawszy zdolnych współpracowników i
illustratorów zamierza nadać „Djabłu“ wybitną cechę bez-
stronnego pisma, któreby nietylko dla humoru ale i dla
pożytku publiczności służyć mogło.

× Wczoraj przecież los schował rękę fatalności
do kieszeni i ukazała się na scenie teatryku letniego
„Piękna Helena“. Używając całej swobody, artyści grali
z werwą i humorem, p. Wojdałowicz, jako Calchas był
wyborny, o p. Ōwiklińskię w tej roli więcej już powie-
dziec nie można, jak powtórzyć oklaski, które się jęj
i p. Ignatowskiemu hojnie dostawały. Zanotować należy,
że od czasu istnienia teatru letniego niebo pobłogosła-
wiło go po raz pierwszy lekkiem pokropieniem, która to
ceremonja wcale nie przerwała wesołego przedstawienia.

◇ Sprawozdawca z wystawy sztuk pięknych we
Lwowie, pisze w „Dzienniku Polskim“: Rysunki węglem
Karoliny i Leonji Bierkowskich z Krakowa zdradzają
talent i pracę. Pod kierunkiem dobrych mistrzów mo-
głyby się z nich wyrobić wcale pożyteczne artystki, dla-
tego też zachęcamy je do studjów i wytrwałości. Z na-
szej strony dodajemy, że ppnn. B. są uczennicami Mu-
zeum techniczuo-przemysłowego.

OJCIEC ZAMORDOWANEGO.

Opowiadanie adwokata.

(Dokończenie.)

Poszedłem do pana P..., wyjawilem mu moje obawy;
nie zgodził się na nie. — Co do mnie, powiedziałem mu,
to ja mam pana za niewinnego; ale publiczność pana oskarża.
Pomyśl pan. Nie wątpię że pan wykręcisz się oskarżeniu.
Ale jeden proces kryminalny to aż zonadto, uchroni się pan
przed drugim. Jadę dziś wieczór pocztą do Grenoble, zabiore
pana z sobą. Z tamąd udasz się pan do Szwajcarii. Czas
zrobi resztę. Nie zostawaj pan w Walencji, gdzie życie
pańskie jest nadal niemożliwym.

Namyślił się chwilę.

— Pojadę, powiedział.

Była już noc, gdyśmy opuścili Walencję. Było to

w styczniu. Przyspieszyłem odjazd, bo nie chciałem we
dnie przejeżdżać przez Saint-Marcellin — młody bowiem
człowiek zamordowany, był z Saint-Marcellin, gdzie ojciec
jego był naczelnikiem poczty.

Wsiadliśmy do powozu i ruszyliśmy dobrym kłusem,
mimo śniegu i lodu pokrywającego drogę. Przybywszy do
Vinay zarządzaliśmy koni.

— Panowie nie możecie jechać, odpowiedział nam
chłopiec stojący, tyle dziś podróżnych powraca z Walencji,
gdzie odbywał się ów sławny proces. Konie by się jesz-
cze znalazły, ale nie ma pocztyljona. Naczelnik poczty
z Saint-Marcellin, który przybył niedawno z Walencji, gdzie
był na rozprawie mordercy swego syna — musi również
czekać na konie. Właśnie on nadchodzi.

Zbliżyłem się szybko do kabrioletu. — Zakryj się
pan starannie płaszczem, rzekłem do towarzysza podróży.

Naczelnik poczty podszedł ku nam, poznał mnie, nie
rzekł ani słowa, popatrzył się tylko na kabriolet.

÷ Jutro w Teatrze letnim zapowiedziane zostały po raz drugi „Postępowe swaty“ przez Władysława Estarodzkiego.

OO. Wyrzekają wszyscy na obojętność wyborców przy wyborach do rady miejskiej i rzeczywiście nie było zbyt wielkiego zapału, ale też jakby naumyślnie — starano się gorących ostudzić. Na kartach legitymacyjnych i kartach do głosowania, oznaczono wprawdzie dzień i miejsce wyborów — nie oznaczono jednak godzin wyborów. Ztąd poszło, iż wielu wyborców w wszystkich 3ch kołach, którzy po 12tej, przed 3cią i po 5tej z kartami się zgłosili — odeszło z kwitkiem. — od 12tej bowiem do 3ciej komisje jadły obiad, a o 5tej kończyła się ich cierpliwość, o czém w kartach wyborczych nie było żadnej wzmianki. Mamy nadzieję, iż na przyszłość karty legitymacyjne skrupulatniej będą wypełniane, co przyczyni się do tem większego udziału w wyborach.

† Józef de Górski Wasilewski, b. oficer artylerji wojsk polskich z r. 1831 i powtórny wychodźca z roku 1863, później nauczyciel języka francuzkiego, przeżywszy lat 66, po długiej i ciężkiej chorobie zmarł 8 lipca o godzinie 12 w południe w Stanisławowie. — Po roku 1831 przeszedłszy z korpusem Romaryny do Galicji, tu przebywał po różnych miejscach do 1842 roku, wtedy za amnestją powrócił do kraju — i zamieszkał najsamprzód na Litwie koło Wyłowsyk a następnie w Warszawie. Znała go cała Warszawa z zalet towarzyskich. Po roku 1863 znów kraj opuściwszy i najprzód we Lwowie, następnie w Krakowie, Jarosławiu, a od 2ch lat w Stanisławowie zamieszkiwał, po stracie mienia ciężko pracując na kawałek chleba.

2. Dochodzą nas kilkakrotne zażalenia, z powodu listów przesyłanych z Wiednia do Krakowa, iż zdarzać się ma bardzo często, iż listy swoją grubością poważniej wyglądające, skoro zdają się zawierać w sobie cośkolwiek więcej oprócz zapisanego papieru, dostają się wprawdzie w dobre ręce, — ale nie adresata... więc w czyjeż? — wartoby, aby nad tem zastanowiła się Dyrekcja Poczty tamtejszych, ale któż jęj to zechce wyłumaczyć po niemiecku?! Na dowód powyższych wypadków przytacza nam jeden z uskarżających się, iż jemu samemu pomimo najdokładniejszego adresu w przeciagu sześciu miesięcy

— Piotrze, rzekł głosem suchym i urywanym, zaprzęgaj, ja powiozę tych panów.

Zimny pot wystąpił mi na czoło. Ten człowiek, mówiłem w duchu, odgadł wszystko. Wie że pan P... jest ze mną; nie znajdujemy się już w rękach sędziów przysięgłych, ale w rękach ojca. Odgadłszy i poznawszy zabójcę swego syna; sam sobie wymierzy sprawiedliwość. Noc ciemna, droga niebezpieczna; niech przy zjeździe z góry, koń nareczny, zbliży się zanadto do barjerki przy drodze, człowiek ten zeszkoczy sobie na drogę, a my spadniemy z wysokości trzydziestu stóp, w koryto Szery — a on potem odpowie sam przed Bogiem. Jednak trzeba było jechać. — Można sobie wystawić co się działo w sercach tych trzech ludzi. Milczenie było przerażające. Naczelnik odwracał się do nas od czasu do czasu; widziałem jak wzrok jego i-skrzący, błyszczał nam groźbą.

Przybyliśmy na szczyt góry; naczelnik poczty nie założył hamulca. Jeszcze podciął silniej konie. Powóz pod-

dziesięć listów w podobny sposób zaginęło. Dla sprawdzenia podejrzeń swoich wkładał on umyślnie do listów świstki zabrukanego papieru wielkości banknotów, i dziwna rzecz! — nawet takie listy gięły, na które przecież nie warto się było łakomić, ale niestety, zmysł czucia w palcach nie jest jeszcze przeczuciem, a ciekawość bywa silną pokusą nawet u ludzi — obowiązku i sumiennosci urzędowej.

f Młody nasz i utalentowany poeta pan Stanisław Grudziński bawi obecnie w Krakowie w przejeździe do wód. P. Grudziński przygotowuje obecnie do druku obok nowego tomu swoich poezji, obszerniejszy poemat dramatyczny pod tytułem: „Za wyrokiem sądu“.

H P. Awit Szubert wykonał bardzo staranną i dokładną fotografię z obrazu p. Lipińskiego, który na tutejszej wystawie sztuk pięknych tyle budzi zajęcia. Fotografię tę oglądać można na wystawie w księgarni p. A. Dygańskiego, gdzie również zwracają uwagę heliomiinatury p. R. Węglewskiego.

oo W pewnym mieście na północy Karpat położonym, a stanowiącemu serce obszernej okolicy, (naśladowanie stylu) zdarzył się raz odpust w kościele parafjalnym obrz. łac. Była to rocznica sprowadzenia z Rzymu relikwji pewnego świętego przez magnata polskiego, który następnie zginął w wyprawie wiedeńskiej, — trzeba więc było wspomnieć coś o tej okoliczności. „Loyalny“ kaznodzieja, nie mógł się atoli odważyć wyrazić naznaczyć, że to Wiedeń, stolica Austrii, byłaby upadła pod nawałą turecką, gdyby Polacy nie przybyli na pomoc i nie zwyciężyli Turków; powiada więc tak: „było pewne wielkie miasto, ku północnej (!) stronie położone, stolica państwa, i na to miasto napadły hordy pogańskie. Wówczas to król Jan III poszedł na odsiecz temu wielkiemu miastu i tam w boju zginął N. N. i t. d.“

Nekrologja.

† Juliusz Sierzputowski, rotmistrz pułku jazdy wołyńskiej z r. 1863, zmarł licząc lat 42, wyprowadzenie zwłok nastąpi z domu pod l. 56 przy ulicy Karmelickiej, we środę o godzinie 6 wieczorem.

skakiwał unoszony w wyciągniętym galopie. Zdawało mi się, że człowiek ten, opanowany żądzą zemsty, oszalał, że poświęcał swe życie razem z naszym.

Pięć minut nie oddychałem. — Konie uspokoiły się wreszcie. Przybyliśmy do Saint-Marcellin.

Konie wyprzgnięto. Niebezpieczeństwo nie minęło jeszcze; może naczelnik poczty uprzedzi sprawiedliwość? Obwinałem go niestusznie.

Gdy konie wyprzgnięto, zbliżył się do mnie; pot zimny oblał mnie. Mowa jego, była febryczną, przerywaną, nie mógł złapać oddechu; człowiek ten najwidoczniej staczał od godziny walkę straszną, nadludzką.

— Obowiązkiem jest, panie rzekł mi — bronić niewinnych, ale zbrodnią ochraniać przestępców. Jedź pan — jedź szybko, ale strzeż się na zawsze ojca, któremu zamordowano syna!

Kronika zagraniczna.

△ Grobowce Habsburgów w kościele OO. Kapucynów w Wiedniu mieszczą obecnie 108 trumien, w których spoczywa stu siedmiu członków cesarskiej rodziny. Najstarsza trumna kryje zwłoki cesarzowej Anny, małżonki cesarza Macieja, zmarłej 15 Grudnia 1618. Jedyna w grobowcach trumna nie mieszcząca zwłok członka domu Habsburgskiego jest hrabiny Karoliny Fuchs, z domu Molart, ochmistrzyni cesarzowej Marji Teresy, która to monarchini w dowód wdzięczności pochowała ją tam kazała w kwietniu 1754.

× Angielski minister spraw wewnętrznych przed kilkoma dniami przyjmował deputację lekarzy i prawników z lordem Shaftesbury na czele, która wezwała go o zarządzanie ściślejszej kontroli nad pijakami nałogowymi. Już przed kilkoma laty sprawa ta wytoczona została w parlamencie i tylko z powodu ustąpienia Gladstona poszła w niepamięć. Minister wyraziwszy uznanie doniosłości jej, przyrzekł, iż pomimo wielkich trudności na jakie niezawodnie natrafi w parlamencie, rząd popierać ją będzie.

‡ Kapitan amerykański Charles A. Brackett, agent departamentu skarbu, znalazł niedawno w pewnym banku zastawniczym w Washingtonie białą koronkową suknię wartości 10,000 dolarów, tudzież szal koronkowy wartości dolarów 5,000, zastawione tam za 385 dolarów. Suknia i szal były kiedyś własnością cesarzowej Eugenji i należały do najkoszowniejszych na świecie. Zostały one sprzedane wkrótce po wyjeździe cesarskiej rodziny z Francji do Chislehurst, na publicznej licytacji wraz z różnymi innymi kosztownościami cesarzowej. W roku 1873 roku przez niejakiego Hoarachs przemycione zostały do Ameryki i zastawione. Daleką istotnie odbyły drogę: z wspaniałych sal tuileryjskich do banku zastawniczego za oceanem.

□ W pałacu dożów w Wenecji zrobiono niedawno nieprzyjemne spostrzeżenie. Woda przeciekając z dachu, źle zaopatrzonego w rynny, dostała się do kilku sal oraz do biblioteki św. Marka. Bezwzględnie nakazano roboty około usunięcia złego.

○ Król birmański mieszka w Mandalaj w twierdzy. Silna straż wojskowa otacza jego mieszkanie — a nikomu w pobliżu króla, wewnątrz twierdzy mieszkać nie wolno. Po za cytadelą królewską rozrzucone są domy ministrów, dostojników koronnych i bogatych kupców. Ciekawie odbywają się tam narady ministrów, a jeszcze ciekawiej sejmy, bo państwo birmańskie ma konstytucję. W pałacu królewskim znajduje się ogromna sala, pięknie urządzona. Na przeciw złocistej bramy. wznosi się złoty tron, a na tronie zamiast krzesła wygodny szezłag; posłowie i ministrowie zgromadzają się w tej sali na rozkaz króla, a gdy już wszyscy się zbrali, król wchodzi i nie witając nikogo, nie kiwnąwszy nawet głową, kładzie się na sofie i zakłada okulary, bo ma wzrok krótki. Wszyscy obecni padają na twarz za wejściem króla i podnoszą się z podłogi dopiero na rozkaz królewski. Jeżeli król pragnie z kim mówić, kiwa na niego palcem, ten na kolanach zbliża się do sofy królewskiej i klęcząc z królem rozmawia. Gdy się król nagada dowoli, podnosi się i bez pożegnania odchodzi, a ceremonia padania na twarz odbywa się powtórnie, lecz przy odejściu króla, już tylko wobec jego pleców i pięt. Na tem posiedzenia się kończą.

∫ Z powodu 68. urodzin generała Garibaldiiego dnia 4 lipca, dziennik włoski „Il Popolo“ ogłosił metrykę so-

lenizanta wyjętą z rejestrów stanu cywilnego w Nicei Marittima. Wypływa z niej, że o urodzeniu Garibaldiiego zawiadomiono urząd gminny we dwanaście godzin. Matka z domu Róza Raimondo, liczyła wówczas lat 31, a była rodem z Laono w departamencie Montenotte; ojciec zaś Dominik Garibaldi, był kapitanem okrętu handlowego. Inny dziennik włoski, mianowicie „Corr. Mercantile“ podaje ciekawy ustęp z wyciągu służbowego Garibaldiiego, zapisanego w rejestrach marynarki. Brzmi ten ustęp: Józef Marja Garibaldi, urodzony w Nizza di Mare dnia 4 lipca 1807, do metryki manyrarskich zaciągnięty d. 27 lutego 1842, jako majtek 3 klasy pod przyjętem imieniem wojskowym Cleombroto rekrutowany dnia 26 grudnia 1833. Opuścił samowolnie służbę na statku Geneys dnia 4 lutego 1834. Jaki był powód tego uchylenia się, dostatecznie wiadomo, odtąd bowiem zaczyna się właściwa epopeja życia generała.

Rozmaitości.

- Miłosierna osobo, choć jeden cencik — błagał żebrak przechodnia.
- Masz tu szóstkę a daj mi dziewięć centów reszty.
- Kiedy nie mam ani cencika.
- No, to oddasz mi jak będę wracał.
- Będę Boga prosił aby miał pana w swojej opiece, dopóki tych pieniędzy nie zwrócę...

Szarada premjowa.

Kiedy na łyzy się zbiera
I to w oczach waszeczcia;
I któż te łyzy ociera
Jak nie *pierwsze* i *trzecia*?
Gdzie zaś *wszystka* znów będzie.
A ta *wszystka* jest w rzędzie,
To człek w niej nie siedzie
Bo ni *trzecia* i *druga*
Czy to krótka czy długa
Nie pomoże w tym względzie.

Nagroda: broszura „Założenie plantacji krakowskich“. Znaczenie poprzedniej szarady: *Kokarda*. Nikt nie odgadł.

Przyjechali do Krakowa:

HOTEL pod RÓŻĄ — Ks. Maciej Hirschler biskup, ks. Dzierżyński kapelan z Przemyśla, Franciszek Schafer c. k. kapitan ze Lwowa, Julia Notitz obyw. z Warszawy, Teofil Braun kućciec z Wiednia, Marjan Broziński wł. dóbr z Poznania, Hugo Reiner artysta z Wrocławia.

HOTEL KRAKOWSKI. — Leon Jarczewski inżynier z Poznania, Tytus Radziejowski wł. dr. z Kongresówki, Wanda Ulatowska z Janowrocławia, Dr. med. Bolesław Kłusowski z Drezna Antoni Brządźkiewicz prof., Ludomir Szczerbiewicz wieczór, Juliusz Ostrowski, Józef Przeczek wł. dóbr z Warszawy, Aleksander Bajukli kupiec z Bukaresztu, Ferdynand Kozubowski wł. dr. z Czewkowa, Ferdynand Spalke z rodziną ob. ze Lwowa.

HOTEL SASKI — Książd Justyn Boszewski, Jan Holtz urzędnik, Roman Nowaczyski student, hr. Wincenty Walewski wł. dóbr, Feliks Rudelski obyw., Ewa Deloz ob. z Warszawy, Józefa Cielnińska z Parowie, Julia Moszyńska, Daniel Stades z Rosji, hr. Stanisław Grocholski obyw., Jan Brzozowski właśc. dóbr z Podola, Władysław Sroczyński urzędn. z Polski, Włodzimierz Slepskowski obyw. z Szwalk, Eisler kup. z Wiednia, Stanisław Kozioradzki radea Sądu ze Lwowa, Marja Wolska ob. z Czestochowy, Sytno Mlejsner wł. dóbr z Wieruszyc, Dawid Thumin kupiec z Wrocławia, Ignacy Łobarzewski z Rzeszowa, Czesław Jaroszyński wł. dóbr z Podola.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny
Arkadiusz Kleczewski.

